

לילם

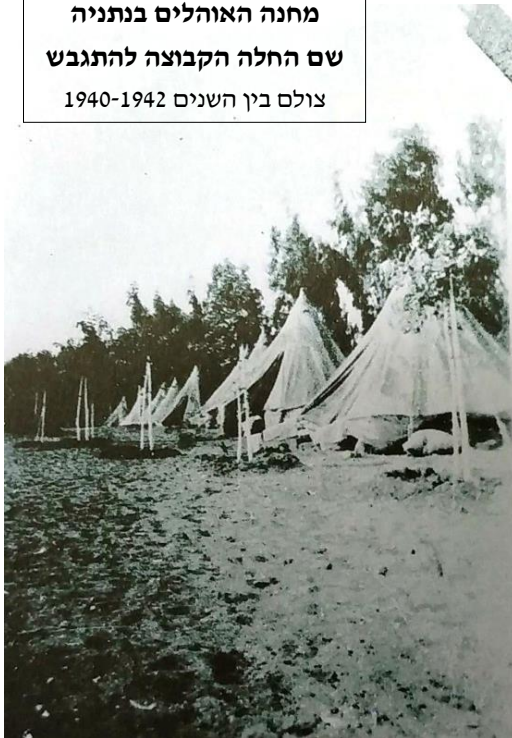
עלון קבוע סעד

שבת
 שלום

פרשת בלק

מחנה האוהלים בנתניה
 שם החלה הקבוצה להתגבש
 צולם בין השנים 1940-1942

"וַיֵּשֶׁא בְלָעָם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׂבָטָיו
 וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ אֱ-לֹהִים וַיֵּשֶׁא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר..
 מָה טָבוּ אֶהְיֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׂכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל
 כְּנַחֲלִים נָטִיו כְּגִנֹּת עָלֵי נָהָר
 כְּאֶהְלִים נָטַע ה' כְּאֶרְזִים עָלֵי מַיִם."
 (במדבר כ"ד ב'-ו')

י"ב בתמוז תש"ז, 29 ביוני 1947
 יום העלייה לקרקע ב'סעד תחתית'.

 יום הולדת ה' 75 לקיבוץ!

שיעור פרשת השבוע: הרב ד"ר אהרון אדלר

ימי החול		שבת פרשת בלק	
04:49←04:44	זמן תפילין / טלית	19:30	הדלקת נרות
06:00	שחרית א'	19:40	14:00 מנחה
06:45	שחרית ב' (בביה"כ)	06:45	שחרית א'
		08:30	שחרית ב'
09:17←09:15	סוף זמן ק"ש	08:00	שחרית ע"מ
		17:40	13:30 מנחה
19:35	מנחה וערבית	17:00	לימוד הורים וילדים
19:48←19:50	שקיעה	18:00	שיעור- הרב ארי
20:10	ערבית	20:27	צאת השבת

הכל בגלל האהבה

בדיחה ישנה מספרת על שני יהודים גרמנים הנפגשים יום ביום בבית הקפה; אחד אוחז בעיתון היידי המקומי והשני מעיין בעיתון האנטישמי דר-שטרימר. בשביל מה לך לקרוא את כל הרוע הזה? שואל הראשון. עונה לו חברו - בעיתון היהודי מספרים על כל הצרות, המחלוקות והקשיים של היהודים, בעוד שלפי העיתון שבידי, היהודים עשירים, מתוחכמים, מחוברים היטב ביניהם ושולטים בעולם. כך אולי ניתן להסביר את הפער העצום בין מה שמספרות לנו הפרשות הסובבות את פרשת בלק ובין היופי, החוסן, והרוממות אותם רואה בלק במחנה ישראל.

פרשת בלק מפיגה אמנם במעט את האווירה המדכדכת העולה מהמשברים העוברים על העם במדבר ואף מספקת אתנחתא קומית בדמותו הנלעגת של בלעם, אך עם כל חשיבותו של הצחוק וחיזוק המוטיבציה לא כל כך ברור לשם מה בכלל נכתבה בתורה פרשה זו? הרי בסופו של דבר שום שינוי לא התרחש בעקבות ברכותיו של בלעם ואף אחד לא הושפע מהן. בלעם ובלק חוזרים לבתיהם ביחד עם המואבים המפוחדים, והעם שחוזר מהר לסורו אינו מודע בכלל לסכנה שארבה לפתחו ולברכות הנהדרות שנפלו על ראשו.

הקושיא מתעצמת כשמתוודעים למקומה החשוב והמרכזי של פרשת בלק במורשת ישראל. נביאי ישראל ומנהיגיו לאורך הדורות שבים ומעוררים את זיכרון ברכותיו של בלעם, ואף ביקשו לקבוע פרשה זו בליבו של סדר התפילה היום-יומי כמאמר הגמרא בברכות יב:

”... אמר רבי יהודה בר זבידא: בקשו לקבוע פרשת בלק בקריאת שמע, ומפני מה לא קבעוה משום טורח צבור.”

הרב יהונתן זקס מתמודד עם קושי זה ומחדש חידוש נפלא, המבוסס על דבריו המפורשים של משה בדברים כג':
 ”וַיֹּאמֶר שְׂכַר עֲלִידָה אֶת בְּלַעַם בֶּן בְּעֹר מִפְתּוֹר אֲרָם נְהָרִים לְקַלְלָךְ, וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמַע אֶל בְּלַעַם וַיִּהְיֶה ה' אֶל-הֵיידָה לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה כִּי אֶהְיֶה ה' אֶל-הֵיידָה.” כל תכליתה ותפקידה של פרשת בלק, מסביר הרב זקס, הינה לספר לנו עד כמה ה' אוהב אותנו!

”למה לבחור בישראל, אם כן? התשובה היא אהבה. כמעט כל הנביאים אמרו זאת. השם אוהב את ישראל. הוא אהב את אברהם; הוא אוהב את צאצאיו. מפעם לפעם חורה אפו בהם בעקבות מעשיהם, אך אין הוא יכול לוותר על אהבתו... אבל היכן בתורה מביע אלוהים את אהבתו זאת לישראל? בברכות בלעם. כאן נותן האל קול לרגשותיו כלפי העם הזה. ”כי מראש צרים אָרָאנוּ וּמִבְּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ, הֵן עִם כְּלָבִיא יָקוּם וְכֹאֲרֵי יִתְנַשָּׂא” ”מה טובו אהליך, יעקב! משִׁפְּנֵיךָ, ישְׁרָאֵל!” מילים מפורסמות אלו אינן משל בלעם. הלוא האל שם בפיו את הברכות, בשעה שבלעם התכוון לקלל. אלו הן מילותיו של השם – הביטוי הרהוט ביותר לאהבה שהוא רוחש לעם קטן זה, עם שאלמלא כן היה נשכח כאלפי עממים אחרים...”

עוד על הכרזות אהבה המהדהדות בעולם ולא תמיד נשמעות, בקטעים להלן מהשיר 'קריאה' של גילית חומסקי:

רַב הַיָּמִים	כְּשִׁמְיֶשְׁהוּ אוֹמֵר שְׁמַעְתִּי אֶת הַרוּחַ
הֵם קְרִיאָה בְּמִרְחָבֵי הַיָּעַר.	הוא לא אוֹמֵר אוֹתָךְ
	הוא לא אוֹמֵר אוֹהֵב
אֶחָת לְפָתָאם	הוא לא אוֹמֵר
קוֹל מִהַדָּהּ מְקַצֵּה הַיָּקוּם	
מִיֶּשְׁהוּ שׁוֹמֵעַ!	הַכְּתָבֶת חְרוּטָה עַל עֵץ
...	אֶתְּ יְכוּלָה לְקַרֵּא אוֹתָהּ
	וְזֶה הַכֹּל.

ברכת הרב ארי' לנדא הנ"ל

למה יש לנו שתי עיניים?

השאלה שבכותרת היא שאלה שאפשר לשאול ביחס לכל אחד מהאברים הכפולים בגוף האדם. מדוע לא הסתפק הקב"ה באוון אחת ובעין אחת בבריאת האדם, כמו שברא אותו עם פה אחד ואף אחד?

במרכזה של הפרשה מספרת התורה על נסיונותיו של בלעם בן בעור לקלל את ישראל לבקשתו של בלק מלך מואב. בנסיון השלישי והאחרון מתאר בלעם בנבואתו את עצמו ומשתף במום גופני שיש בו (במדבר כד, ג): "וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר נָאִם בְּלַעַם בְּנוֹ בְּעַר וַנְאִים הַגִּבֹּר שְׁתֵּם הָעֵינַי". הפרשנים נחלקו בהסבר צמד המילים "שְׁתֵּם הָעֵינַי". רבים מהם הלכו בעקבות דברי חז"ל וראו בפסוק הודאה של בלעם על היותו עיוור באחת מעיניו. "שְׁתֵּם הָעֵינַי" כמו "סתום העין". עינו אחת סתומה והוא אינו יכול לראות בה. עובדת היותו של בלעם סומא בעין אחת היא אולי פרט מעניין בחייו, אבל מה לה לתורה לגלות לנו פרט זה? האם הוא חשוב ונצרך להבנת הסיפור הכולל?

עולם הרפואה יודע להסביר את חשיבותן של שתי העיניים. ראייה בשתי עיניים מאפשרת לנו את הראיה התלת-מימדית, את ראיית העומק. כל עין רואה את התמונה מזווית מעט שונה וממרחק אחר, כך מתקבלת תמונה מורכבת יותר של המציאות אותה מפענח המוח של האדם המתבונן. מי שהורגל לראות בשתי עיניו ופתאום מאבד אחת מהם עלול לסבול מבעיות ראייה שקשורות לתפיסת העומק (למשל, לנסות למזוג מים לתוך כוס, ולמעשה לשפוך אותם מחוץ לכוס).

בכל פעם שבלעם מנסה לקלל את ישראל מעלה אותו בלק למקום אחר ממנו אפשר לתצפת עליהם. אלא שראייתו של בלעם את ישראל היא ראייה שטחית, ראייה בעין אחת, שהרי הוא "שְׁתֵּם הָעֵינַי" ראייה שכזו היא ראייה מעוותת שיוצרת תמונה לא נכונה של המציאות. יכול להיות שמכאן נובע כח הקללה של בלעם. בכל אחד ואחת יש טוב ויש גם דברים שניתן וצריך לתקן. ראייה בעין אחת עלולה להדגיש את הרע וממילא להוביל למסקנה שלילית כוללת של המסתכל על מי שהוא מביט עליו. רק ראייה בשתי עיניים מציירת תמונה מאוזנת ונכונה יותר. כשמסתכלים על עם ישראל בשתי עיניים פקוחות – אין אפשרות לקלל אותם. כשמתבוננים בתמונה הכוללת רואים שהוא טוב וראוי לברכת ה' שתחול עליו. זו גם הסיבה שכשבלעם מברך את ישראל בפעם השלישית הוא מגלה מה גרם לו לברך את ישראל – "נָאִם שְׁמַע אֲמַרִי אֶל-אֲשֶׁר מַחֲזֶה שֶׁ-דִּי יַחֲזֶה לְפָנַי וְגִלְוֵי עֵינַיִם". כל מה שצריך הקב"ה לעשות כדי להופך את הקללות לברכות זה לפקוח את עינו הסתומה של בלעם. כשהוא "גִּלְוֵי עֵינַיִם", רואה בשתי עיניו, אין מקום לקללה, והברכות יוצאות מפיו בצורה ספונטנית.

כך גם נוכל להבין את המקומות אותם בוחר בלק מלך מואב להעלות את בלעם כדי לראות את ישראל. מקומות שלא ניתן לראות משם את כל העם אלא את חלקו בלבד: "וַיַּעֲלֵהוּ בָמוֹת בְּעַל וַיִּרְאֵהוּ מִשָּׁם קְצֵה הָעָם" (במדבר כב, מא), "לִכְהָנָא אֶתִּי אֶל מְקוֹם אַחַר אֲשֶׁר תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶפְסָ קְצֵהוּ תִרְאֶה וְכָלוּ לֹא תִרְאֶה" (במדבר כג, יג). גם בלק מבין שסוד הקללה טמון ביכולת להסתכל על המציאות באופן חלקי. ראייה חלקית שמדגישה את הפגמים והמומים מביאה קללה לעולם. ראייה רחבה ומורכבת יותר מביאה צמיחה וברכה לעולם.

בסייעתא דשמיא ובהשתדלותם של רבים וטובים לאורך השנים, נחגוג השבוע 75 שנה לעלייה לקרקע של הקיבוץ. זו תקופה ארוכה בה המסגרת המיוחדת שנקראת 'קיבוץ סעד' עברה שינויים גדולים בתחומים רבים ומגוונים: אורחות החיים, חדר האוכל, החינוך החברתי ולאחרונה גם שאלות סביב מרכזיותו של בית הכנסת בחיי הקהילה. אבל מעל הכל מה שהשתנה אלו המשפחות שמצטרפות שנה אחרי שנה, וממילא גם גורמות במודע או שלא במודע לתזוזה מסוימת בפניה של הקהילה. כדי שנוכל להמשיך יחד לעוד עשורים נוספים אני מאחל לכולנו לבחור

ולהסתכל על הזולת בשתי עיניים. לפעמים אולי נח לעצום עין אחת ולפרש שדעותיו של פלוני נובעות מאינטרס אישי צר. אם נפקח את שתי העיניים אולי נגלה שהדבר היחיד הצר היא העין בה התבוננו עליו...

כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים אחרים מתלמידיו של בלעם הרשע. **עין טובה** ורוח נמוכה ונפש שפלה מתלמידיו של אברהם אבינו, **עין רעה** ורוח גבוה ונפש רחבה מתלמידיו של בלעם הרשע. מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע? תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין בעולם הזה ונוחלין בעולם הבא שנאמר (משלי ח') "להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא" (אבות ה, יט)

שבת שלום ומזל טוב!

"סצף היושבת ד'ניט.."

לכבוד יום ההולדת של קיבוצנו האהוב רצינו לאחל מספר ברכות ואיחולים:

שנדע זה את זו לאהוב,

שתמיד נשתדל להסתכל על הטוב.

שנצליח בכל עמל ידינו וכפינו,

והקב"ה יברך אותנו, ואת כל אחינו.

שהילדים והילדות יתרוצצו בשבילים,

ושלא נדע יותר טילים.

לא סתם ההמנון האהוב עלינו הוא

"באתי לסעד כי המקום ק(א)סם לי".

מאחלים לנו ולכולם להיות בהכרת הטוב,

להמשיך להעמיק שורשים, ולהתקדם קדימה בשמחה, בתודה, ובהודיה לבורא עולם.

תיכון סצף תשפ"ה

'קצת היסטוריה' לקראת יום ההולדת של הקיבוץ "מחלון פראות פסח"

לאו ששכחו ולאנו שטרם למדו..

סיפור של סעד החל בשנת 1937 על ידי חברי קבוצת "בני עקיבא" צעירים בני 17-18 ששאפו לחלוציות. החבורה הצעירה שמה לעצמה מטרה להקים יישוב חדש בארץ ולהפוך את תנועת "בני עקיבא" לתנועה מגשימה כיתר התנועות החלוציות שכבר הקימו יישובים רבים בעמק ובגליל שנים קודם לכן.

"חלוציות" - היתה ה"סטארט-אפ" של הימים ההם (בלי שום כוונה ל"אקזיט" בעתיד, כמובן..). מדובר היה בבחורים ובחורות צעירים שוויתרו על לימודיהם ומשפחתם במטרה להגשים את חזונם.

הגרעין העיקרי היו קבוצת חברי "בני עקיבא" הראשונה שהקימו מחנה "הכשרה להתיישבות" בכפר גדעון שבעמק יזרעאל. לאחר שנתיים הקבוצה עברה לעמק בית שאן והתפצלה בין "טירת צבי" לבין "שדה אליהו" שזה עתה קמה. יחד הם חברו לעולים צעירים שהיו במחנה הכשרה בנס-ציונה והתגבשו לקבוצה של 37 חברים.

הקבוצה התארגנה ב 1940 כגוף עצמאי במחנה אוהלים בחולות נתניה ואימצה לעצמה את השם "עלומים". המקום נראה אז כמו מחנה "בני עקיבא" של היום, עם אוהלים וסימוני שבילים בסיד לבן, רק עם תוספת קטנה של חיי צנע וקדחת שפקדה מעת לעת את מי ששכח לשים כילה נגד היתושים. הפרנסה היתה בדוחק רב ושכר העבודה לא הספיק להאכיל את כולם, כך שהרעב הפך לחלק מההווי הקיבוצי..

בנתניה הצטרפו אליהם חברים חדשים ממוסדות עליית הנוער שב"מקווה ישראל" ו"כפר חסידים", וכן בחורות מ'בתי צעירות' בתל אביב ובירושלים.

כעבור שנתיים וחצי, החבורה עברה לתחנתה הבאה ליד הרצליה. הם השתכנו שם באופן זמני, על גבעה מול הים וחיכו לקבלת האישור להתיישב בנגב לצד הקיבוצים הדתיים "בארות יצחק" ו"כפר דרום". בהרצליה החלו להיווצר המשפחות הראשונות, הגיעו הילדים הראשונים וכן נוספו חברים חדשים משארית הפליטה שהגיעו כקבוצות וכבודדים. את פרנסתם הם מצאו בדוחק אצל חקלאים ובמפעלים בסביבתם הקרובה.

ב 1943 הצטרף הגרעין התורני שהתגבש בישיבת בני עקיבא ב"כפר הראה". ראשי הישיבה - הרבנים נריה וצוקרמן נתנו את ברכתם במטרה לחזק את החיים הדתיים בקבוצה העצמאית. חברי הגרעין התורני היוו חיזוק רציני ותרמו לתנועת בני עקיבא הארצית כקומונרים בסניפים מרכזיים וכמזכירי התנועה (אריה קרול ואלישבע בן צבי). בזמן ההמתנה בהרצליה, היה ניסיון לעלייה לקרקע ב"חזליה" שליד רמת חובב, באמצעות כמה נציגים מהקבוצה, אך המקום התברר כלא מתאים.

לבסוף הצליחה משימת העלייה לקרקע ב"סעד-תחתית" - כיום: "מעוז מול עזה". זה קרה ביום י"ב בתמוז תש"ז- 29 ביוני 1947 ולמחרת התבשר על כך כל היישוב היהודי בארץ בעמודים הראשונים של העיתונים.

יום העלייה לקרקע ב"סעד-תחתית" - הוא יום ההולדת של הקיבוץ!

מיום העלייה ועד לאחר מלחמת העצמאות, התנהלה הקבוצה **בשני מוקדים** – בהרצליה, התגוררו המשפחות, ובדרום, החזיקה את המשלט קבוצה קטנה, המורכבת מרווקים, רווקות וגברים נשואים (שמידי כמה שבועות חזרו להרצליה). לאחר מלחמת העצמאות, ולפי דרישות צה"ל, הועתק הקיבוץ למקומו הנוכחי – לראש הגבעה הצופה על עזה. וכך, באביב 1950, עם השלמת ההכנות, אוחדו שני המחנות והקיבוץ החל להתבסס במקומו הנוכחי.

ולמה דווקא השם "סעד"?

עד ליום ההולדת, נקראה הקבוצה "עלומים", שם יאה לחלוצים הצעירים. אך עם העלייה לקרקע, קבעה וועדת השמות של הקרן הקיימת לישראל, את השם "סעד" – מילת עידוד תנ"כית, היות והיה זה יום השנה ל"ישבת השחורה" (השבת שבה עצרה משטרת המנהל הבריטי כ- 2000 מחברי "ההגנה" ואת מ"מ יו"ר הסוכנות היהודית הרב פישמן מימון). עידוד ותמיכה היו אז מצרך מבוקש, וקיבוצנו, כמצופה ממנו, נרתם למשימה.

לאחר מכן, כשרצו לחזור לשם המקורי, היה זה מאוחר מדי. וועדת השמות טענה, שאפילו במסמכי האו"ם כבר מוזכר השם "סעד", כי מקום מושבה של ועדת שביתת הנשק ישראל-מצרים, נקבע 3 ק"מ מצפון לסעד.

י'רט ק'י'מ'ל'מ'ן

כאן זה בית, כאן זה לב!

סעד שלי, מי היה מאמין שאת חוגגת 75 ?

אני נזכרת באותה ילדה קטנה שהגיעה לקיבוץ, אי שם בכיתה ב'.

ילדה קטנה שהגיעה מהעיר הגדולה. ילדה שברגע שהגיעה, נתת לה להרגיש בבית.

אני רואה ביום הולדתך הזדמנות להגיד לך תודה!

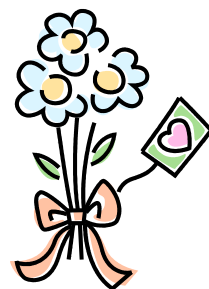
תודה שנתת לי להרגיש אצלך בבית, תודה שאף פעם לא וויתרת עליי, תודה שגם ברגעים שקצת קשה לך, ולא הכל הולך חלק.. את יודעת לראות את האופק והעתיד שאליו את שואפת.

סעד אני רוצה לאחל לך שתמיד תהיי שמחה, שתמשיכי לעטוף את כולם באהבה, ולתת מקום לכל אדם ואדם באשר הוא.

מאחלת לך שתמשיכי לתת לעוד המון ילדים אצלך תחושה שהם בבית, ממש כמו שלי נתת.

והכי חשוב תזכרי שגם שלא תמיד יהיה קל, וגם אם לפעמים תרגישי שיש לך מכשול שקשה לך לעבור, תזכרי כמה את חזקה, וכמה אנשים אוהבים אותך.

יום הולדת שמח סעד יקרה!

הדד קבלן (קאופמן)

צבר'ה דבר'י צבר'ית

גיבוב, קרי השימוש הבלתי מוצדק וריבוי צורת המילים (בעיקר שמות עצם, שמות תואר ופעלים) בשני המינים, זכר ונקבה, בתוך משפט אחד, כבר מעסיק את הציבור מזה זמן רב בשנים האחרונות, הן בעיתונות, הן בסביבה הקרובה שלנו, וכך גם בדפי ה"עלים".

בהמשך לכתבה של אליהוא מלפני שבועיים, ועוד לפני כן, המאמר של ניב עקיבא ב"עלים" פר' כי תבוא תשפ"א, הרגשתי צורך להתבטא משום שהדבר נוגע בי בכמה היבטים.

הן בתור בעל תואר שני בתורת הלשון ("בלשנות"), הן בתור דובר עברית שלא כשפת אם והונגרית כשפת אם, אני משועשע לראות את הפולמוס סביב זכר ונקבה בעברית של ימינו. ליתר דיוק, לא את הפולמוס עצמו, אלא עצם השימוש המיותר במילים בכל סיומת אפשרית.

שפה היא דבר אורגני. ברגע שמשנתנה חלק ממנה, בד בבד כל המערכת משתנה. שינוי מהותי מעין זה קורה בד"כ באופן ספונטני ולא יזום, ואינו חל בבת-אחת, אלא הוא תמיד תהליך של תקופה ארוכה הנמדדת בעשרות, אם לא מאות, של שנים. שינויים כאלו מתועדים היטב בשפות רבות במשך ההיסטוריה (באנגלית Great vowel shift, בגרמנית Lautverschiebung).

אינני מדבר על חידושי הלשון של בן יהודה או על המפעל של האקדמיה ללשון העברית, כי הרי הם לא התכוונו ומתכוונים לשנות את המבנה של השפה כולה, אלא להעשיר את אוצר המילים שלה בלבד, בזמן שהמבנה העתיק והאופייני של השפה העברית, כגון הפרדת המינים זכר ונקבה על כל חוקיותה וכלליה, נותר ללא שינוי.

ישנן שפות כמו האנגלית המבדילות במין הדקדוקי רק בכינויי הגוף (הוא-היא), אך שמות העצם אינם מסווגים לפי השתייכותם למין כלשהו. אחרות, כמו הגרמנית, הצרפתית, הספרדית, הרוסית ועוד רבות, מבדילות כל דבר וחפץ שבעולם על פי היותם זכר או נקבה, או ניטרלי – חסר מין דקדוקי. בקבוצה אחרת של שפות, כמו הטורקית, הפינית, היפנית - וגם ההונגרית, אין הפרדה כלל בין זכר לנקבה, אפילו לא ברמת כינויי הגוף. נראה אפוא כי תכונות אלו נובעות מהמבנה הבסיסי של כל לשון ולשון ואי אפשר לשנותן במהלכים שרירותיים ויזומים על ידי יחידים או קבוצות המקדמות אג'נדות כאלה או אחרות - על אף שרואים כל הזמן ניסיונות מסוג זה בכל רחבי העולם. במאמרים בעיתונות היוצאים נגד התופעה, אף נוקטים בביטויים קשים יותר, כמו "לאנוס את השפה" וכיו"ב (אני יכול לספק קישורים למעוניינים).

דוגמה נוספת מראה שהמאבק אינו חדש: במאה ה-19 בהונגריה עלה חוג של אנשי רוח, אשר ניסו להטמיע בשפה ההונגרית דווקא את ההפרדה המינית - הלא הם הושפעו על ידי הגרמנית והרוסית שראו מסביבם ולא רצו "לחרוג" מהסביבה הלשונית של מזרח אירופה ומרכזה. על כן המליצו להוסיף שם גוף נסתרת ("היא") בצורה של "גברת הוא". מיותר לציין כי הניסיון נכשל.

מצחיק? כן, מצחיק. מגוחך. כך מצחיקים ומגוחכים הניסיונות לשנות צורות "מובנות" של העברית (ושל האנגלית וכיו"ב) של ימינו.

איני מתכוון לחזור על מה שיניב ואליהוא כתבו לפניי, רק להעיר ולהאיר על חוסר העקיבות שבו נופלים כל כותבי המאמרים ש"מקפידים" על ה"שוויון" של סיומות -ים ו-ות.

להלן אני מביא מספר דוגמאות ממאמר אקראי פרי התקופה האחרונה שעשה שימוש בהערמה מיותרת של צורות המילים (נלקח מ"עלים" פר' נשא):

"נפגשו משפחות הנקלטים והנקלטות",

"התקיים פאנל בעלי ובעלות תפקידים",

"הם דיברו על ה'מחיר' שבעלי. ות תפקידים משלמים" (ולא כתוב: "ומשלמות". מדוע? ... *קריצה*)

נכון שנשמע מוגזם ומגוחך? אז למה להיסחף? ברור שאין צורך בכך. ברור שה'נקלטים' ו'בעלי התפקידים' הם הנשים והגברים יחדיו גם ללא תוספות מיותרות.

אנא, שמרו על העברית ללא תוספות, אג'נדות ותופעות אופנתיות.

אשמח לתגובות והערות **דווקא מאלו המתנגדים לדברים שכתבתי לעיל.**

אשר רונה

פִּינַת פֶּלֶן (19)

על מכון ומכונה

המונח מכון – מופיע בתורה רק פעם אחת: "מכון לשבתך פעלת ה' " (שמות טו 17). משמעותו לפי הפרשנים: יסוד, בסיס. המכון מוזכר עוד 16 פעמים בנביאים ובכתובים. המונח מכון ה, במשמעות הבסיסים שעליהם הותקנו הכיורים במקדש, מופיע בתנ"כ 23 פעמים, מתוכן 14 הופעות בספר מלכים א'. (בתורה אין לנו מכונות...).

בפינה זו עוסקים אנו בחודשים האחרונים במונחים וביטויים תנ"כיים, אשר קיבלו משמעות שונה בדורנו. אבל ראוי לציין, שעל אף שחלפו אלפי שנים – תלמידי תיכון בימינו (על פי סקר שבוצע לפני שנים) מבינים כ- 90% מן הכתוב בנביאים אחרונים ובכתובים, ואחוז גבוה יותר בתורה ובנביאים ראשונים. לצורך השוואה, הבה נבדוק מה התחולל בשפת הדיבור שלנו בשמונים השנים האחרונות.

להלן מבחר ביטויים משנות הארבעים של המאה העשרים. מכונית לא היכרנו – אוטו היה השם. וכמובן גם אוטו משא.. על מונית לא שמענו. טקסי היה כינויה של מכונית קטנה, ואם היתה בבעלות פרטית – נקראה: פרייווט. איני יודע אם האקדמיה ללשון קבעה מונח עברי לטנדר. למקרה קראנו "ארגז קרח", לא היה לו קשר לחשמל. השמועות סיפרו שלעשירים יש "פריג'ידר" – מקרר חשמלי!... "האוטו קרח" הגיע בתקופת הקיץ בכל יום, ורכשנו רבע "בלוק" (גוש). כאשר חל ראש השנה ביום חמישי ושישי, רכשנו בערב החג בנוסף לקרח גם "לוקש" (תלוש) – ותמורתו קיבלנו רבע בלוק בחלוקת הקרח ביום ו'.

שיחי הצבר ופירותיהם נקראו סְבֶרְס וכך גם כונו ילידי הארץ. על הגיגית טרם שמענו – פִּינָה היא נקראה... כאשר רצינו לתאר מצב של "עבר זמנו – בטל קרבנו" נקטנו בפתגם הערבי "בוקרה פי אלמישמיש". (=מחר עם המשמש). הַסְבֶר: המשמשים דאז איבדו צורתם יום לאחר קטיפתם. לסיכום – שפה חיה משנה פניה לאורך השנים, לעיתים משתכללת ולפעמים מתקלקלת..

האם העובדה שהעברית לא נשכחה באלפי שנות הגלות היא בגדר נס – או שיש הסבר הגיוני? אולי אחת הסיבות לתופעה זו היא העובדה שברוב הגלויות, החל מימי הביניים – העברית הפכה ל"לשון הקודש". בחיי היום יום דיברו היהודים בלשון המדינה, (או בז'רגון כזה או אחר). את העברית שמרו רק לתפילות וללימוד תורה. אני מעלה זאת כהשערה, ואשמח לקבל תגובות.

חנן אילן

צ' טקס חשיפת השמות בחינוך החברתי

י לכל איש יש שם

שנתנו לו אלוקים

ונתנו לו אביו ואמו

לכל איש יש שם

שנתנו לו קומתו ואופן חיובו

ונתנו לו האריג

לכל איש יש שם

שנתנו לו ההרים

ונתנו לו כתליו... " (זלדה)

ביום ראשון האחרון פתחנו בשעה טובה את חופשת הקיץ. הקיץ הזה החלטנו, צוות החינוך החברתי, כי אנו רוצים ליצור תחושת שייכות חזקה יותר של ילדי סעד לחינוך החברתי.

לשם כך צריך להתחיל מהתחלה- בחירת שם לכל קבוצת גיל (שילווה אותם מהיום והלאה) וחיבור אליו. מאחר ובסעד הילדים מתחילים את שייכותם החברתית בגיל הרך אשר בו לכל בית/גן יש שם של צמח, החלטנו כי עלינו להמשיך באופן ישיר ורציף של הילדים מהגן לבית הספר וכך גם אנחנו נבחר את השמות מעולם הצומח.

כיצד נבחר כל שם?

כל צוות מוביל של שכבת גיל בחר שלושה סוגי צמחים/עצים והציג אותם בצירוף תמונה והסבר לקבוצה. לאחר מכן, כל ילד בחר שם אחד משלושת השמות ורשם אותו על פתק- כך שבעצם הילדים היו שותפים מלאים בבחירת שם הקבוצה שלהם. מצרפת כאן את מה שהקראנו לילדי א'-ו' בטקס חשיפת השמות:

חשיפת שמות לקבוצות- תשפ"ב

ברוכים הבאים לכל ילדי החינוך החברתי והבתים הכוללים. ידוע כי בחירת שם לתינוק או רעיון שנולד אינו דבר של מה בכך, אלא רגע חשוב שקובע ומשפיע רבות על זהות התינוק או המקום/ קבוצה.

עד היום בקיבוץ סעד, נקראתם על פי הכיתות בהם הנכם לומדים בבית הספר. "בית כולל א'/בי'ג' וכן הלאה- שמות אשר אינם מבטאים את אופי הקבוצה והינם משתנים משנה לשנה.

החלטנו כי מהיום והלאה, לכל בית כולל ייבחר שם מעולם הצומח, אותו התחלתם עוד בבית התינוקות "צבעוני" ואתו גדלתם עד לסיום "גן דקל".

שם זה אותו בחרתם, ילווה אתכם החל מהיום ועד לסוף ימיכם. לא עוד "בית כולל א.." כי אם "קבוצת...". אנו מקווים ומאחלים לכם שיחד עם קבלת השם תתגבש זהותכם כקבוצה מאוחדת בעלת פרטים רבים בה.

בית כולל א': מהיום תיקראו: "קבוצת רותם".

שורשי הרוותם העמוקים הם אחת מדרכי ההסתגלות של הצמח לחולות ולאדמת המדבר. אנו מאחלים לכם כי כמו שורשי הרוותם, כך תשלחו שורשים עמוקים כאן בסעד וכמו אליהו הנביא שזכה לנוח תחת שיח הרוותם, כך תיצרו בקבוצה שלכם מקום של רוגע ושלווה.

בית כולל ב': מהיום תיקראו "קבוצת מנגו".

עץ המנגו זקוק לסביבת גידול חמה ולהשקיה קבועה. למנגו זנים רבים ופירותיו יכולים להיות בגודל וצבע שונה, וטעמם נע בין חמוץ למתוק. אנו מאחלים לכם כי כמו עץ המנגו תזכו בקיבוץ ל"בית גידול" חם ואוהב שיעטוף אתכם שנים רבות. וכמו פרי המנגו חשוב שתזכרו שכל אחד מכם מכניס טעם וצבע ייחודי משלו לקבוצה.

בית כולל ג': מהיום תיקראו "קבוצת ברוש".

ברוש הינו עץ ירוק עד, אשר גדל בעיקר באקלים חם. הברוש גבוה מאוד ונראה למרחוק. אנו מאחלים לכם כי כמו הברוש גם קבוצתכם תיראה למרחוק בזכות מעשיכם הטובים, ושתוכלו להתמיד ולעמוד בכל קושי או עיקול בדרככם. כמו שכתב אהוד מנור: "ואני ראיתי ברוש, שניצב בתוך שדה מול פני השמש, בחמסין, בקרה, אל מול פני הסערה".

בית כולל ד': מהיום תיקראו: "קבוצת שיזף".

עץ השיזף עמיד מאוד ומסוגל לצמוח גם בקרקעות מעובדות ומרוססות בקוטלי עשבים, באביב מצמיח השיזף ענפים חדשים. אנו מאחלים לכם כי כמו השיזף, תישארו עומדים ועמידים בכל מבחן בדרך, וגם אתם אחרי כל תקופה קשה או קלה תדעו לצמוח ולהצמיח רעיונות וכיוונים חדשים.

בית כולל ה': מהיום תיקראו: "קבוצת אלה".

אלה זהו עץ נשיר אשר למרות זאת ענפיו מכוסים עלים לאורך כל עונות השנה, ובכל אביב מתכסה האלה בבלוב אדום שמשתנה אט אט לירוק. עלעלי האלה מסודרים בזוגות. אנו מאחלים לכם שכמו האלה, אף פעם לא תהיו לבד אלא אחד עם השני, וגם בתקופות קשות עדיין תדעו להצמיח מתוכם עשיה ויופי.

בית כולל ו': מהיום תיקראו: "קבוצת אגוז".

פרי האגוז הינו פרי יבש שקליפתו החיצונית הופכת לקשה מאוד בבשלות, ואינה נפתחת בקלות לצורך שחרור הזרע שבפנים. פירות האגוז השונים הינם בעלי ערך תזונתי רב. אנו מאחלים לכם שכמו פירות האגוז, תצמיחו קליפה שתגן ותשמור עליכם, אך שתדעו גם להיפתח ולחלוק מהשפע שטמון בכם בזמן ובמקום המתאימים לכך ושתצליחו להוסיף את הערך והטעם המיוחדים לכם.

בנימה אחרת,

אני יודעת כי חופשת הקיץ מביאה שינויי סדרים כמו: אופניים שחוסמות את הדרך, ריצת ילדים במרחבים, המולה בחדר האוכל ושאר משובות ילדות. אני מבקשת מכולכם לגלות סבלנות ואורך רוח ומזמינה אתכם לבוא, לדבר ולהסביר לילדים. זכרו- לכל אחד מאתנו יש הכוח לחנך ולשנות.

בברכת קיץ בטוח ונעים לכולנו,

רות נאָר

ביום חמישי ט"ו תמוז (14/7)
נחגוג את את יום ההולדת ה-75 של קיבוצנו

התפנית:

		
20:30	19:30-20:00	17:00-17:30
		
מופע תוצרת בית הכולל שירים של להקת סעד וקטעי שירה מדוברת	ארוחת ערב קהילתית (בשרי) וערבית	יצירת שלט פסיפס, מגוון תחנות ומשחקים למגוון גילאים

נשמח לראותכם!

פִּינַת הַטְרִיווִיָּה fe יאיר fe זואי וברקאי אפרתי

נסו למצוא קשר לפרשת השבוע בלק- התשובות במהופך בעמוד 15

1. במדי איזו נבחרת שיחק מיכאל בלק?
2. מהם "עוזב קן" ו"חובש קן"?
3. מה משותף לפי האתון, צ'ופצ'יק, פקטור, קולי, ותזה?
4. על חורבות איזה ישוב הוקם קיבוץ ראש צורים?
5. למי נאמר "קום לך צ'רפּתה"?
6. מהי חקלאות בעל?
7. מהם חמשת הרובעים של העיר ניו יורק?
8. מהו זיכרון ראם (RAM)?
9. מה המרכיב העיקרי של כוכב שביט?
10. באיזה סרט דמות המשנה היא חמור מדבר?

בחירת נציגי ציבור לוועדת קליטה

לחברים ולחברות שלום.

בתום המכרז שנערך לנציגי ציבור בוועדת קליטה הגישו מספר חברים וחברות את מועמדותם. אנו מודים לכל החברים והחברות שהגישו את מועמדותם ורואים בהם ראויים לתפקיד ומאחלים בהצלחה לכולם.

אנו מצרפים דף הכרות עם כל מועמד/ת לקראת הקלפי שיתקיים ביום שלישי 12.7.22. ההצבעה בקלפי הממוחשב (באמצעות הקהילנט) תתקיים בין השעות 20:30 - 30:08 ובקלפי ידני בחדר האוכל בין השעות 12:30 - 30:11.

יש לבחור מועמד/ת – 1 נציג/ת ציבור גיל דור ביניים ומעלה (מעל גיל 45) ו 2 נציג/ות ציבור – גיל צעיר (עד גיל 45)

בברכה,

הלה פורגס- רכזת קליטה

שרון בר אל – מנהלת קהילה

להלן רשימת המועמדים לנציגות ציבור בוועדה, בצרף פסקת הכרות עם המועמדים/ות:

נציגות ציבור - גיל דור ביניים ומעלה (מעל גיל 45) יש לבחור מועמד/ת	נציגות ציבור - גיל צעיר (עד גיל 45) יש לבחור 2 מועמדים/ות
חגית קאופמן	עדי סאסי
	אליאב לזר
	חגית בלומנטל

מועמדות לנציגות ציבור בוועדת קליטה: נציגות ציבור - גיל דור ביניים ומעלה (מעל גיל 45) – יש לבחור מועמד/ת

1. חגית קאופמן נציגות ציבור - גיל דור ביניים ומעלה (מעל גיל 45)

שלום וברכה,

אני בת 51, גרה בקיבוץ מזה 17 שנה.

במהלך מגוריי בסעד, הייתי בתפקידי מפתח: כאחות אחראית המרפאה, כחלק מוועדת בריאות בנושאים פסיכולוגיים, ועדת בריאות וצוות צח"י.

יש בי יכולות של תקשורת בין אישית, יכולות ניהוליות וקליטת תכונות של בני אדם.

חשוב לי להיות מעורבת בקליטת משפחות לסעד מתוך ראייה עתידית לקיבוץ טוב עם משפחות שישפיעו במהלך השנים על התפתחות הקיבוץ.

חשוב לי להיות מעורבת ולהשפיע מתוך רצון שנמשיך לגור במקום איכותי מבחינת הון אנושי.

תודה,

חגית קאופמן

מועמדות לנציגות ציבור בוועדת קליטה: נציגות ציבור - גיל צעיר (עד גיל 45) – יש לבחור 2 מועמדים/ות:

2. עדי סאסי נציגת ציבור – גיל צעיר (עד גיל 45)

שלום רב,

עדי סאסי, אמא ל 6 ברוך ה', נשואה לאריאל. גרים בקיבוץ כ 10 שנים כנקלטת בשנים האחרונות אני רואה את החשיבות הרבה בקליטה נעימה ומחבבת תוך התייחסות לערכי הקיבוץ וחיבור לקהילה. הייתי שמחה לקחת חלק בתהליך הקליטה וליצור חיבור אמיתי בין נקלטים לחברים- חדשים וותיקים. בתקווה שבאמת הדברים יעשו מתוך הקשבה הבנה וכבוד הדדי. ומתוך נכונות להפוך לקהילה תומכת מקבלת ומכבדת גם אם לא תמיד מסכימים בדרך.

בברכה,

עדי סאסי

3. אליאב לזר נציג ציבור – גיל צעיר (עד גיל 45)

שלום רב,

בן 44, דור שלישי בסעד.

"אוהב את הקיבוץ ומאמין בו"

בברכה,

אליאב לזר

4. חגית בלומנטל נציגת ציבור – גיל צעיר (עד גיל 45)

שלום רב,

מגישה בזאת את מועמדותי כנציגה לוועדת קליטה.

שמי חגית בלומנטל אני עוסקת במגוון תחומים בחינוך המיוחד לילדים ומתבגרים על הרצף האוטיסטי המשולבים במסגרות חינוכיות רגילות.

אמא לחמישה ונשואה למנחם. גרה בסעד מזה 12 שנה ומזה כשמונה שנים חברת קיבוץ.

מעוניינת להיכנס כנציגת ציבור לוועדת קליטה מתוך רצון לתרום למקום בו אני חיה.

הקיבוץ עבר ועובר תהליכים בתחומים שונים וביניהם גם בנושא הקליטה.

אני מאמינה שההון האנושי הוא השדרה לקידום הקיבוץ והצלחתו.

ברצוני לעזור ולקדם נושא זה ולתת מכוחי ומעצמי מכל הלב.

בברכה,

חגית בלומנטל

לצדי אחיה רוצי מלף טוב להולדת הבן - נריה
לדליה ואבנר רוצי ולכל המשפחה המורחבת
איחולים למחות ולנחת!

לעיין ויהודה סימון ולכל המשפחה המורחבת
ברכות לניסואי צוריאף צבי"ל שיר
שתלכו לאושר ונחת!

יוצף ודוד אנדאו ברכות להולדת הבת
לחנה ויצחק שהם ולכל המשפחה המורחבת
איחולים למחות ולנחת!

תפילת נשים

חברות יקרות, השבת, פרי' בלק, נקיים קריאה בתורה ותפילת מוסף

ב"בית כנסת חטיבה" (מועדונית) בשעה 9.15

מחכות לכולכן בשמחה!

קמה, שרה וליי

למה יס' טל' 6 (אגא ומטאף ללסאג טזוג' טזאט טאלט המהט ללסאג)
זמטט קה אטטט ללסאג 8' לזאגא אטמ' במאז' פלזוט 'אבלוט 'אטטט 2 (זאזטט אטמטט
קא 'קאט קה אטמט טאלט לזאג) לזקט אטמט טלזאט קזגז 9' (זגז 'א אטקט) אטטט וטקא 5'
מאלא לזא יס' אטמטמט אטא אטמטמט אטמטמט יס' קזגז טלסא יז' טזאטט יז' טזאטמט טזאטמט